

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

Partea 1 - despre școală, educație juridică și cariera de judecător

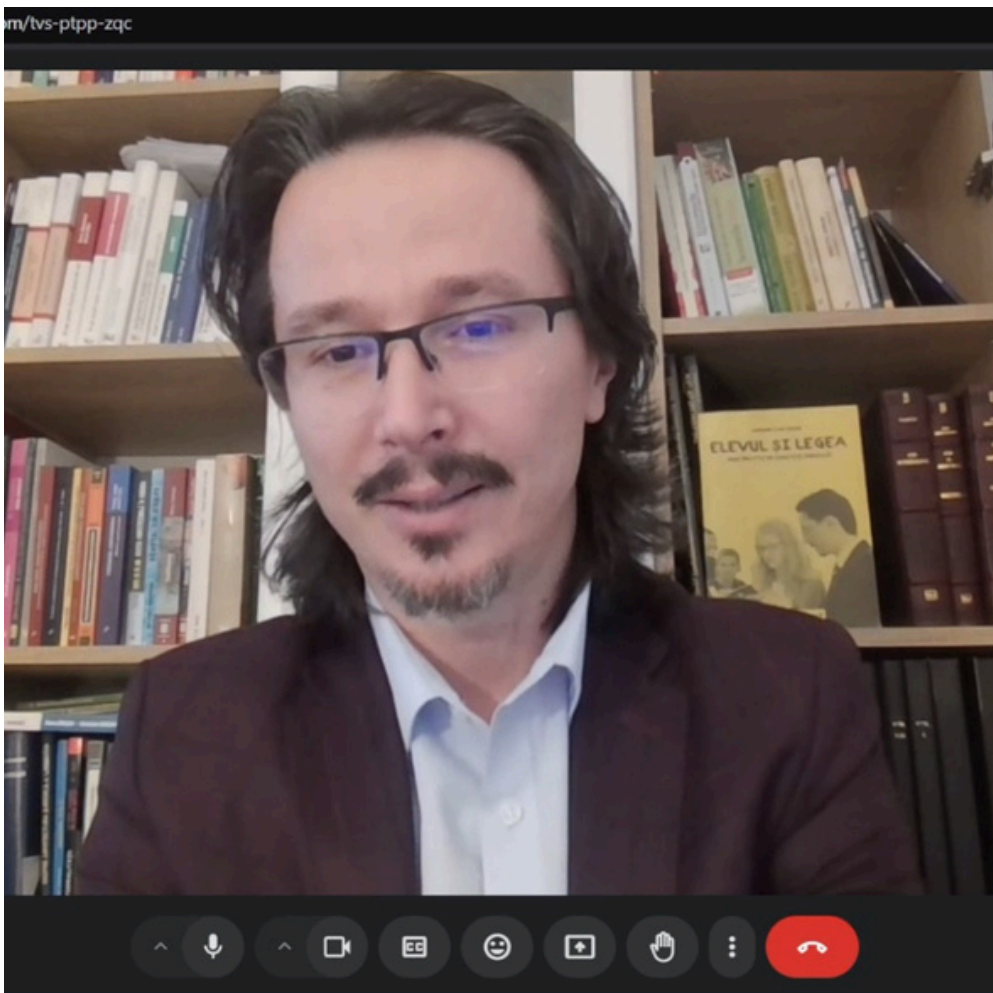
Păpălău Loredana
Pîrlac Eugenia Nicoleta

Loredana: Buna ziua, d-le judecător!

În primul rând vreau să vă mulțumesc în numele tuturor, pentru că ați acceptat invitația noastră. Noi, aici, la acest podcast, încercăm, pe măsura posibilităților, să atragem atenția asupra unor teme importante pentru adolescenți, din punctul nostru de vedere, să facem lectura mai interesantă și să abordăm teme de interes, precum educația juridică, despre care intenționăm să vorbim astăzi cu dvs.

Cristi Danileț:

Este o onoare pentru mine să

fiu prezent în podcastul vostru și să constat că deși sunteți doar în clasa a 8- a, eu sincer am crezut că sunteți la liceu, vă ocupați de lucruri așa de serioase, deci eu vă mulțumesc pentru invitație.

Nicoleta: Înainte de toate eu mi-aș dori foarte mult să aflu de la dvs. cum ați ales această meserie? Ce v-a îndemnat să faceți această alegere? Vă întreb acest lucru deoarece

dacă întrebăm mare parte dintre copiii de vârsta mea, cu siguranță vor spune că încă nu știu, nu s-au decis, etc. și cred că este important să ne ghidăm uneori și după anumite experiențe despre care aflăm.

Cristi Danileț: Cred că educația de acasă și-a spus cuvântul, eu provin dintr-o familie simplă, modestă tatăl cizmar, mama croitoreasă. Am trăit destul de greu pe vremea comuniștilor,

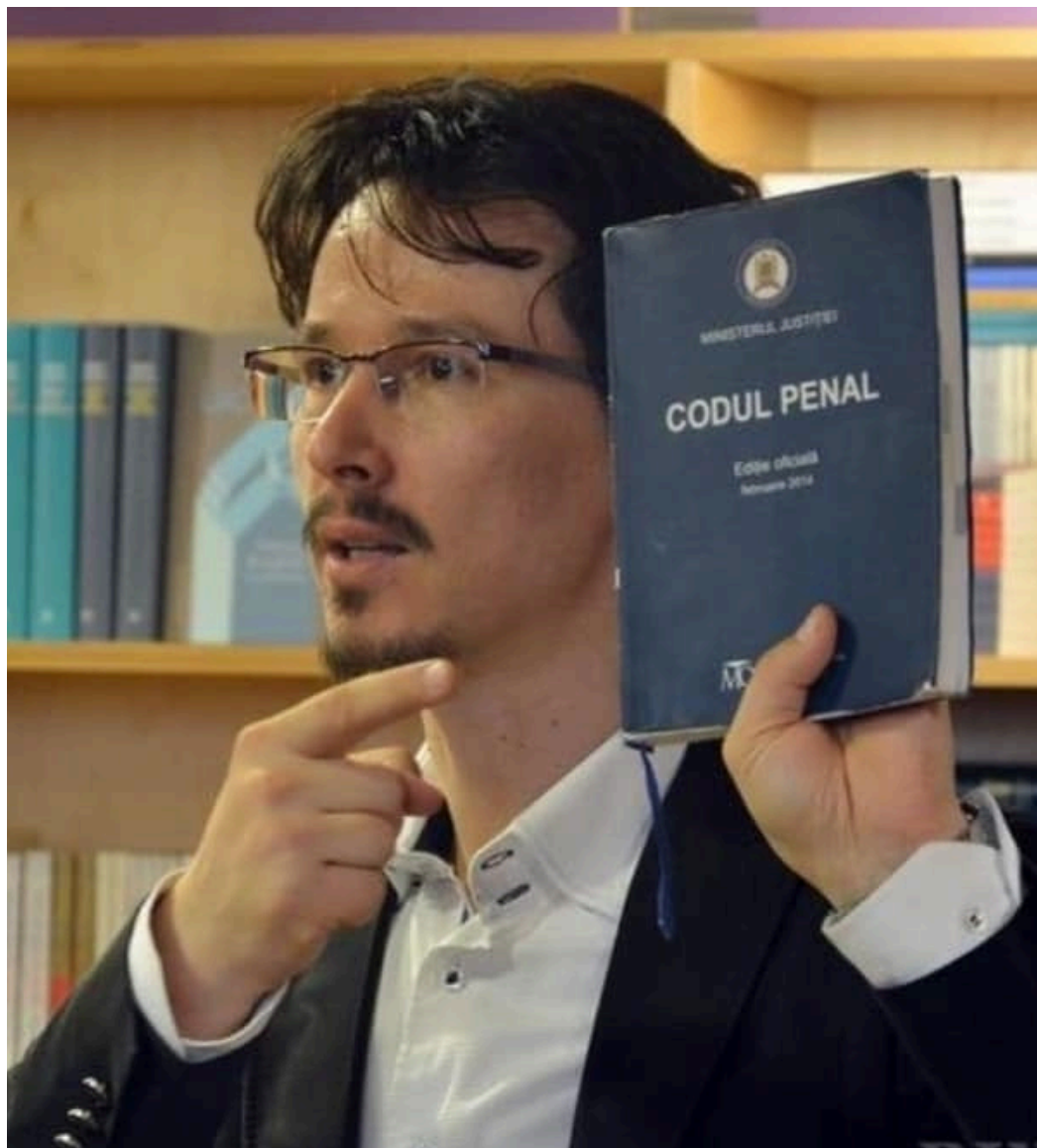
DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

dar tatăl meu a vrut să fie un om foarte corect și asta mi-a impus și mie și fratelui meu, să fim corecți să dormim liniștiți noaptea, să fim cinstiți chiar dacă mai modești sau mai săraci. Cu toate acestea, și-a permis să mă țină la facultate, e adevărat că la revoluție eu aveam 14 ani, asta înseamnă că am făcut liceul în perioada post-totalitară. Am făcut liceul la Vatra Dornei, am învățat foarte bine și în același timp m-am apucat de arte marțiale. Era o modă printre tinerii de vârsta voastră de acum să facă sport de contact, noi băieții voiam Karate, box, judo, și eu am ales să fac karate și mi-am imaginat că aș putea deveni un polițist, să-mi pun o cagulă pe față, să prind infractorii, să-i bag în dubă și să îi trimit la procuror. Nu mi-am imaginat niciodată că o să ajung să dau eu hotărâri cu privire la acei infractori prinși de alții. După ce am terminat liceul, nu am dat la Academia de poliție, ci la Facultatea de Drept, părinții mei m-au întreținut, îmi trimiteau pachet prin tren și am luat bursă din anul 1 până în anul 4. Când am terminat facultatea, m-am gândit să mă fac procuror, adică tot în legătură cu prinderea infractorilor, dar în anul în care am dat admiterea în magistratură, nu au fost

posturi pentru procuror, ci doar pentru judecător, așa că, cel care a vrut inițial să devină polițist, apoi procuror, a ajuns, prin voia sorții judecător și cred că spiritul acesta de onestitate transmit de tatăl meu și, de ce nu, spiritul de luptător transmis de maestrul meu de arte marțiale, mi-au întărit hotărârea că sunt bun de a fi om al legii.

Nicoleta: Au fost obstacole cu care v-ați confruntat, poate din partea părinților, știm că sunt multe situații în care părinții, din dorința de a-și vedea copiii cât mai bine din punct de vedere financiar, poate și al statutului în societate, tind să se implice prea mult în alegerea viitoarei cariere a elevului, uneori până la a-l determina să o aleagă în ciuda

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

faptului că acesta nu se vede făcând acest lucru și dacă au fost astfel de situații, v-aș ruga să ne povestiți puțin despre ele.

.Cristi Danileț: Nu, părinții mei erau modești, cum v-am spus, ei nu aveau studii superioare, mama mea doar 8 clase, tatăl făcuse o școală profesională, nimeni din familia noastră nu urmase o facultate, nici nu știam ce este o facultate. Chiar vă spun, când am coborât în gară, la Iași, să merg să mă înscriu la facultate, nu era online atunci, nici nu știam pe unde să apuc, unde este clădirea Universității. Decizia mi-a aparținut în exclusivitate, cred că părinții sunt datori la un moment dat să aibă încredere în copiii lor. Astăzi, cred că părinții sunt prea grijulii cu copiii lor și uneori intervin prea mult în viața lor. Copiii trebuie înconjurați și de dragoste și de fermitate, dar la un moment dat și de încredere. Această încredere trebuie să devină din ce în ce mai puternică, mai ales în adolescență, în clasa a X-a, a XI-a, trebuie să înceapă deja discuții cu privire la viitorul lor, dar din clasa a XII-a, copilul trebuie să lăsat singur să decidă, la ce facultate dă, la ce profil, în ce oraș, iar sfatul meu este ca acesta să meargă la facultate cât mai departe de părinții lui, pentru că dacă stai

pentru că dacă stai în aceeași localitate cu părinții tăi, ești în continuare băiatul sau fetița mamei, ori tu ești deja tânăr, și trebuie să dobândești capacitatea de a-ți asuma deciziile tale - bune sau proaste - sunt deciziile tale, părinții te îndrumă, dar nu trebuie să ia decizii în locul tău Loredana: Și pentru că tot am ajuns la această discuție, noi suntem interesați și de cât de bine este plătită această meserie și care sunt pașii pe care trebuie să îi facem pentru

a deveni judecător, chiar dacă poate nu este cea mai plăcută întrebare.

Cristi Danileț: Ba este foarte plăcută (râde). Ca să devii judecător, trebuie să înveți foarte bine la școală, nu are importanță ce profil faci - eu de exemplu am făcut matematică, adică un profil realist și m-am dus către Drept, care este un profil socio-uman, deci, în aparență nu au nicio legătură, dar eu cred că sunt mai isteț pentru că am o gândire mai logică, mai

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

argumentată, mai structurată, dar oricum îmi trebuie matematică și când calculez pedepsele infractorilor. Deci, termini facultatea de Drept, apoi trebuie să te prezinți la un concurs național pentru a intra în Institutul Național al Magistraturii. Doi ani trebuie să mergi la București, unde înveți tainele justiției, deci la Facultatea de Drept înveți legile, iar la Institutul Național al Magistraturii înveți justiția. La fel, cei care vreți să deveniți avocați, mergeți la Institutul pentru pregătirea avocaților, cei care vreți să deveniți notari, la Institutul pentru pregătirea notarilor, cei care vreți să deveniți executori la Institutul pentru pregătirea executorilor. După cei doi ani petrecuți la Institut, se dă un examen final și în ordinea mediilor oamenii

sunt repartizați în țară, dar posturile sunt deja rezervate în momentul când tu intri la INM, deci ai deja viața asigurată, primești o bursă echivalentul unui salariu al unui judecător stagiar, iar odată intrat în profesie salariul tău crește din 5 în 5 ani. Salariul meu, după 25 de ani de muncă ajuns la 18 000 de lei, adică echivalentul a 3500 de euro și apoi posibilitatea de a te pensiona după 25 de ani de profesie și prima ta pensie este egală cu ultimul tău salariu, adică un venit foarte bun pentru tot restul vieții. Dincolo de asta, ai decontare de drumuri, de chirie, dacă nu lucrezi în localitatea de domiciliu, ai asigurare medicală și multiple posibilități în timpul carierei de a pleca în străinătate în diverse stagii de pregătire, se fac rotații de magistrați, poți vedea foarte multe țări, să înveți foarte multe sisteme de drept, dar, desigur, poți practica dreptul doar în țară, pentru că Facultatea de Drept pe care ai făcut-o s-a ocupat de legile din România. Deci, salarii foarte bune, puteți să veniți că avem nevoie de colegi noi.

Loredana: Știu că dvs. sunteți destul de familiarizat cu activitatea aceasta de a lucra cu elevii, motiv pentru care v-am și rugat să vă alăturați nouă în acest demers al podcastului

nostru. Voiam să vă întreb cum ați ajuns să faceți astfel de activități, să înființați un ONG, având în vedere faptul că deja erați un om realizat dpdv al carierei? Ce vă lipsea sau ce v-a motivat în acest demers?

Cristi Danileț: Am fost invitat, la un moment dat într-o școală, prin anul 2002 era, la Cluj, într-un liceu cu mari probleme și am fost eu, un polițist, un ofițer de la penitenciar, să discutăm cu acei copii, cum să facă să nu ajungă la închisoare și am rămas uimit să aflu că acei copii nu știau lucruri banale, de exemplu că la 14 ani dacă comiți o infracțiune: furi, jefuiești, violezi, omori sau dai foc la o mașină sau o casă, tu copil, poți să ajungi la închisoare. Toți erau convinși că doar la 18 ani se poate întâmpla acest lucru și mi-am amintit că, în timpul facultății, și eu am aflat târziu, cred că am aflat în anul 2 de facultate, și mi-am propus să inițiez un program prin care tinerii să afle foarte devreme aceste lucruri, foarte devreme adică până la vârsta de 14 ani, dar obligatoriu între 14 și 18 ani, adică la liceu e obligatoriu să ai niște cunoștințe minimale de legislație, dar nu avem nicio materie pentru acest lucru, la școala generală mai aveți niște materii, educație socială, civică, cetățenească, pe vremea mea

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

nu era. Și așa am început să merg prin școli, prin licee, apoi au apărut rețelele sociale, mi-am deschis blog, conturi pe Facebook, Instagram, Tik Tok, mai nou, am înființat o asociație, am pus laolaltă elevi, profesori și juriști ca să dezvoltăm proiecte și așa am făcut o chestie foarte faină. Am făcut un portal uriaș educatiejuridica.ro, cu multe materiale pentru voi, procese simulate ținute de copii, tabere de educație juridică pentru copii, aplicația Lege-n-dar pe care o puteți descărca gratuit din Magazin Play sau AppStore, concursul național Be Legal Be Cool care se ține anual pe 1 iunie. Avem în total vreo 30 de programe, inclusiv pe Tik Tok avem o grămadă de materiale informative, unele făcute chiar de colegi de-ai voștri, de vârsta voastră. Dar, cred că obiectivul meu principal a fost ca acești copii să aibă încredere în justiție, în autorități, pentru că, în general, când auzim de oamenii legii ne este frică, ori trebuie să avem încredere, nu să ne fie frică de oamenii legii, și doi, m-am saturat să văd copii care vin la mine, la tribunal, cu probleme foarte mari, vin copii atunci când părinții lor divorțează, e o situație destul de dificilă, vin copii bătuți de alți copii sau adulți, am avut copii violați,

după cum am avut și copii care au bătut, au furat, au tâlhărit, au violat, și chiar am condamnat adolescenți care au omorât adulți. Vedeți voi, aceste situații sunt tragice, nu sunt din filme, nu sunt din povești, din cărți, sunt realități, și gândiți-vă că noi toți trebuie să fim responsabili, să nu avem probleme cu legea, dar ce faci când tu respecti toate regulile și altul îți încalcă drepturile. Te răzbuni, dar știm că răzbunarea nu este permisă, nimeni nu are dreptul să-și facă dreptate singur. Și atunci trebuie să apelezi la autorități, concret ce înseamnă autoritățile? Pentru că avem și direcțiunea școlii, Protecția copilului, Poliția, parchetul, Justiția. Ei bine, lucrurile acestea mi-am dorit să îi învăț pe copii și le-am scris în cartea aceasta, special concepută pentru voi, Elevul și legea, adică am scris în cuvinte simple toate lucrurile acestea grozave pe care eu le-am învățat la Facultatea de Drept, ca oricine să le poată știi. Și încă un lucru, eu nu vând cărți, eu donez cărți. Din salariul acela mare despre care v-am vorbit, eu îmi cumpăr cărțile și le dau gratuit copiilor și în același timp le pun varianta electronică pe portalul educatiejuridica.ro.

Nicoleta: Cu siguranță această întrebare ar putea suna ca un clișeu, și bănuiesc că ați răspuns la ea de mai multe ori, de-a lungul timpului, dar mi se pare important să auzim opinia dvs. referitor la predarea educației juridice în școli. De ce este necesară, de ce pledați dvs. pt predarea acestei discipline, mai ales în contextul în care tot mai mulți se plâng de programul încărcat al elevilor, de faptul că petrec deja prea mult timp în școală?

Cristi Danileț: Să nu începem cu o confuzie. Educația juridică nu trebuie neapărat să fie o materie separată. Eu am școli, pe care le coordonez, care au profesori care au făcut training cu mine și predau educație juridică săptămânal ca o disciplină separată, aproximativ 140. Nu s-a plâns nimeni că e programa supraîncărcată, dimpotrivă am copii care au trecut prin astfel de cursuri și au ajuns studenți foarte buni la Drept. Dar noi nu recrutăm studenți la Drept, primul lucru pe care trebuie să îl înțelegem este că educația juridică este o materie de alfabetizare legală a tinerilor, și nu de recrutare a viitorilor oameni ai legii. În al doilea rând, legile sunt obligatorii pentru toată lumea. În Constituție, cartea aceasta mică pe care n-o aveți acasă din păcate și care este foarte ieftină

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

și care este actul fundamental al statului, fără ea nu există România. Deci, chiar la articolul 1, din Constituție, spune că toate legile sunt obligatorii pentru toată lumea, nu decît pentru majori, pentru absolvenții de Drept, ci pentru toată lumea, de cînd te naști. Dar legile nu sunt decît despre drepturi, ci și despre responsabilități, iar ele cresc odată cu vârsta. La 6 ani mergi obligatoriu la școală, este dreptul tău să nu îți convină, dar nu ai dreptul să nu mergi, să chiulești și nici părinții nu au dreptul să facă home-schooling. La 10 ani autoritățile sunt obligate să vorbească cu tine dacă se decide asupra viitorului tău, de exemplu la divorț, te chemăm la tribunal să vorbești cu judecătorul, la 12 ani ți se iau amprentele, la 13 ani intrii legal în social media, la 14 ani răspunzi penal, adică, trebuie să cunoști cartea aceasta (Codul penal), să o respecti și să nu o încalci. Eu am învățat-o în 2 ani la facultate, voi cum ați băut suc și mâncat tortul la aniversarea de 14 ani, trebuie să o cunoașteți, are 250 de interdicții. Pe fiecare dintre ele dacă o încălcăm, ajungem la închisoare pentru minori, pentru că, da, sunt penitenciare pentru minori în România, mai exact 4 și toate

pline. La 15 ani ne putem angaja în muncă cu acordul părinților, la 16 ani ne putem angaja fără acordul părinților, dar școala tot trebuie să o terminăm pînă în clasa a XII-a, tot la 16 ani ne putem schimba religia, la 16 ani este vârsta consimțământului sexual, la 16 ani ne luăm permisul pentru mașinile acelea micuțe, la 18 ani deși încă nu suntem adulți, devenim majori și avem întreaga răspundere ca toți adulții din România, la 21 de ani poți consuma alcool în SUA, la 23 de ani poți să devii primar sau deputat, la 33 de ani poți deveni senator iar la 35 de ani poți deveni președintele statului. Cînd învățăm toate acestea lucruri? Dacă încălcăm una dintre interdicțiile acestea (din Codul Penal), riscăm închisoare și dacă altcineva a încălcat legislația cu privire la mine, de exemplu m-a bătut, mi-a scos doi dinți. Cui mă adresez? În cît timp? Ce pot să cer? Pot să cer bani sau doar închisoare? Cît durează procesul? Ce înseamnă procuror? Ce înseamnă judecător? Ce înseamnă polițist? Ce înseamnă persoană vătămată? Ce înseamnă inculpat? Ce înseamnă suspect? Lucrurile acestea nu trebuie să vă fie străine.

Educația juridică înseamnă informare, sensibilizare și responsabilizare. Eu am aceste informații după 25 de ani de carieră și 4 ani de facultate. Voi decideți dacă vreți să le dețineți și voi sau nu.

Loredana: Cum vedeți dvs. eficientizarea programului școlar pentru includerea altor discipline, care odată cu trecerea timpului, devin tot mai importante și trebuie, deci, să-și facă loc în programul școlar al elevilor, pentru că, după cum știm cu toții, se vorbește adesea despre includerea unor discipline noi, ed financiară, ed. sexuală, etc.?

Cristi Danileț: Da, educația antreprenorială, educația nutrițională, educația pentru familie ar trebui să existe, educația juridică, vedeți voi generația mea și a părinților voștri, a prins niște vremuri în care copiii trebuia să învețe pentru examene pentru că era greu de trăit atunci și numai cine avea studii putea să ocupe o funcție mai înaltă. Astăzi lumea nu o mai duce așa greu ca înainte, copiii au telefoane mobile, la 16 ani îți ia tata mașină, copiii au laptopuri, poți să îți permiți o vacanță, unii dintre voi ați văzut străinătatea, atunci nu erau posibile astfel de lucruri. Astăzi copiii trebuie să fie pregătiți pentru viață, nu pentru examene, iar voi trebuie

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

să faceți presiuni suficiente ca adulții să înțeleagă noua realitate și să accepte că elevii sunt niște viitori adulți și că lumea trebuie să se adapteze la ei și că, dacă vouă vă place pe Tik Tok nu trebuie să vă interzică nimeni acest lucru, dar trebuie ca și părinții voștri să fie pe Tik Tok, și profesorii voștri, și noi, juriștii, pentru că dacă aceasta este realitatea voastră noi trebuie să știm de ea și să vă ajutăm. Pentru că, din păcate, pe Tik Tok sunt și foarte multe lucruri negative, este extrem de multă ură, multă pornografie, multe încălcări ale drepturilor, și voi trebuie să fiți îndrumați să știți să vă descurcați. Eu am văzut copii care au încercat să se sinucidă sau s-au sinucis din cauza unor agresioni pe Instagram sau pe Tik Tok, agresioni verbale. Am văzut copii, adolescenți care au fost păcăliți să se întâlnească cu necunoscuți sau le-au oferit poze intime și au fost șantajați, fetele au ajuns să fie șantajate și am judecat foarte multe cazuri, cele mai multe, de fete care au fost șantajate cu poze intime sau fete care s-au întâlnit cu străini, răpite, abuzate, vândute și trimise în străinătate. Lucruri de genul acesta s-au întâmplat cu copii și colegi de vârsta voastră. Ele nu sunt din imaginație. Deci e

bine că învățați matematică, fizică, chimie, dar trebuie să învățați și educație digitală, trebuie să învățați și care sunt limitele libertății de exprimare, cât de important este sportul și ce alimente nu sunt adecvate pentru corpul nostru. Deci materiile acestea sunt menite să vă ajute să gândiți cu mintea voastră, nu doar să acumulați informații date de profesori, ci și să știți cum să le valorificați, cum să discerneți informațiile cu care vă confrunțați zilnic. Eu sunt convins că într-o singură zi voi primiți mai multă informație pe Tik Tok, decât de la profesori. Important este să decideți cât stați acolo și ce să vă rămână în cap, pentru că școala ne pune doar bazele, important este ce facem cu acea informație. Mulți nu se descurcă cu toată informația aceasta, învață să fumeze, să bea alcool, să se drogheze, să aibă relații intime prea devreme, să schimbe poze pornografice. Uite, știți voi că nu aveți voie să dețineți poze cu copii dezbrăcați chiar dacă acestea v-au fost trimise de ei?

Loredana & Nicoleta: Nu

Cristi Danileț: Ei bine, această poză se consideră că poate fi folosită ca pornografie infantilă și voi nu aveți voie să stocați, chiar dacă ați primit-o de la persoana din fotografie. Foarte mulți nu știu lucrurile acestea

banale, deci educația juridică face parte dintr-un ansamblu de noi materii de educație pe care trebuie să le înglobați în școală, să vă familiarizați cu ele și cred că va trebui să le faceți în CDȘ, adică trebuie să existe trunchiul comun, dar trebuie să existe niște materii pe care voi vreți să le faceți.

Loredana: Pe lângă Educația juridică, ar mai fi alte discipline pe care credeți că ar trebui să le includem în programul școlar al elevilor, și dacă da, care ar fi acestea, de ce și la ce nivel de învățământ?

Cristi Danileț: Educație nutrițională combinată cu educație sportivă, nu mă refer aici la educația fizică, ci la educația ce ține de statură, de nutriție, despre cum dozați efortul, ce putem combina și ce nu. Voi acum sunteți tineri, tinerii în general sunt frumoși, sănătoși, dar în timp corpul se deformează, mintea încetinește, iar aceste lucruri pot fi prevenite dacă suntem educați în acest sens. Educația sexuală, de asemenea, este obligatorie! La 16 ani este vârsta consimțământului sexual, adică poți să ai relații sexuale liber, cu cine vrei tu, dar acest lucru presupune foarte multe riscuri. Riscurile relațiilor anterior vârstei de 16 ani sunt foarte mari. Gândiți-vă că în România sunt foarte

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

multe mame adolescente, chiar sub 15 ani. Este groaznic să ai copii care nasc alți copii. Avem cazuri de îmbolnăvire cu boli sexuale. Ar trebui să vorbim liber despre menstruație și produse de igienă necesare fetelor, care ar fi ideal să fie în fiecare baie de la școală disponibile. Nu ar trebui să fie o rușine să se vorbească despre astfel de lucruri care sunt banale. Ar trebui, deci, să trecem de la faza de la am vrea să avem acest lucru, la haideți să avem. Educația rutieră, de asemenea. Foarte multe cazuri de accidente se întâmplă pe trecerea de pietoni și victime sunt copiii, pentru că nu știu să traverseze, aleargă pe stradă foarte mulți.

Știți voi că în România nu aveți voie să mergeți cu bicicleta pe trotuar deloc, iar pe stradă doar dacă aveți 14 ani împliniți? Puteți voi să îmi spuneți sincer că nu ați mers niciodată cu bicicleta pe stradă, până la vârsta de 14 ani? Cum și când v-ați făcut cont de Tik Tok v-ați modificat acolo data nașterii, până să aveți 13 ani? Noi ne obișnuim cu încălcarea regulilor de mici și apoi ne mirăm că atunci când suntem mari se întâmplă lucruri mai grave.

Educație juridică, sportivă și nutrițională, sexuală și poate, la un moment dat, educație

pentru familie. Eu cred că este anormal ca la 18 ani să ai dreptul să te căsătorești și dacă rămâi însărcinată la 16 ani, și tu să nu știi ce este familia, ce este căsătoria, divorțul, care sunt drepturile pe care ți le oferă statul ca mamă sau ca tată, ce se întâmplă dacă divorțezi cu copilul. Copilul are în continuare doi părinți și trebuie să mențină legătura cu amândoi, dar pentru că nu există această educație în România, foarte mulți părinți se războiesc, ajung prin tribunale, stau ani întregi, și vă spun că și eu am stat prin tribunale să ne judecăm pentru copil în cele din urmă am renunțat eu. Dar părinții se războiesc să dobândească un copil ca și când nu ar fi o ființă umană.

Nicoleta: Mi-ar plăcea să aud de la dvs. un lucru pe care îl apreciați la școala de astăzi și pe care v-ați fi dorit să îl aveți ca elev și un lucru pe care școala de astăzi nu îl mai păstrează și credeți că ar fi important?

Cristi Danileț: Ce-i fain acum la școală este că aveți profi tineri, puteți ține legătura cu ei dincolo de ore, de exemplu pe WhatsApp sau vă întâlniți și că aveți acces la internet și la tabele acelea digitale.

Ce nu are astăzi școala este seriozitate, poate nu e

neapărat rău. Mi se pare că astăzi copii, din cauza educației de acasă, sunt detașați de școală, nu vin cu plăcere la școală, pentru mulți venitul la școală este o corvoadă, pentru că ei nu înțeleg că asta fac copiii, merg la școală, la fel cum adulții merg la serviciu. Apropo, dacă auziți vreodată un adult care se plânge că merge la serviciu, trebuie să știți că omul respectiv are o viață plină de regrete, a făcut o școală, a dat niște examene, are un serviciu și e nemulțumit. Adică regretă că a făcut alegeri proaste, și dacă e și părinte și se plânge toată ziua, la fel va proceda și copilul, se va plânge toată ziua de școală. Ceea ce trebuie să înțelegeți este faptul că trebuie să iubiți școala, chiar dacă nu vă place, să înțelegeți că datoria voastră, apropo de responsabilități, este de a face acest lucru, chiar dacă nu vă place. În viață nu facem întotdeauna ce ne place. Credeți că mie mi-a plăcut să judec copilul ce și-a ucis tatăl, concubinul mamei ce a abuzat o fată, credeți că e plăcut pentru un chirurg ce operează pe inimă și se umple de sânge, credeți că e plăcut pentru gropar să sape să îngroape un mort al cărei familii plânge alături, sunt lucruri neplăcute, dar utile. Fiecare dintre noi suntem o rotiță într-un

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

INTERVIU CU JUDECĂTORUL CRISTI DANILEȚ

mecanism uriaș. Avem nevoie și de doctori, ingineri, profesori, magistrați, polițiști, după cum avem nevoie și de electricieni, instalatori, gropari, chirurghi, asistenți medicali sau șoferi. Important e să luăm deciziile având în spate ceva. Dacă tu ai făcut școală ca-lumea, ai cunoștințe din toate materiile, poți susține un examen pentru o treaptă mai bună și un salariu mai bun. Dar dacă tu ai chiulit, te-ai drogat, ți-ai înjurat profii, ai stat pe Tik Tok, ai obținut o diplomă, dar nu știi să faci nimic, pentru că profii vor închide ochii și te vor trece, deși nu e legal, dar o să ajungi să furi, să dai în cap, să jefuiești, ca să obții banii necesari să te descurci. De aceea eu mă simt responsabil pentru voi, voi sunteți responsabili, nu numai pentru voi, ci și pentru cei din jurul vostru. Dacă aveți colegi care fac infracțiuni, până și cei care fac bullying în școli trebuie opriți, cei care astăzi fac bullying, vor ajunge ulterior, probabil, în sala mea de tribunal. Puteți să-i opriți de pe acum. Indiferent de ce vă spun profesorii care nu vă plac, părinții voștri, pentru că sunt părinți care urăsc școala, voi țineți-vă de-o parte, treceți-le prin filtrul vostru și luați ce este mai bun și de la profesori și de la părinți. Va urma...

vocabular:

procuror - Magistrat membru al Parchetului, care are rolul de a exercita acțiunea penală și de a susține acuzarea; membru al procuraturii, care decide trimiterea infractorilor în fața justiției, susține acuzarea în procesele judiciare, supraveghează justa aplicare a legilor și reprezintă interesele statului într-un proces.

avocat - Persoană care ia seară dreptul de a apăra interesele sau de a reprezenta afacerile cuiva într-o instanță judecătorească.

judecător - Funcționar de stat, numit sau ales, care soluționează pe calea justiției procesele prin pronunțarea unei hotărâri;

proces - Acțiune în justiție făcută pentru soluționarea unui diferend între două părți care sunt în litigiu sau pentru constatarea și sancționarea încălcării legilor statului; acțiune judecătorească; totalitatea actelor, documentelor adunate în vederea acestei acțiuni.

tribunal - Organ de jurisdicție care rezolvă litigiile dintre persoanele fizice sau dintre acestea și persoanele juridice, precum și unele recursuri (extraordinare).

sursa: <https://dexonline.ro/>

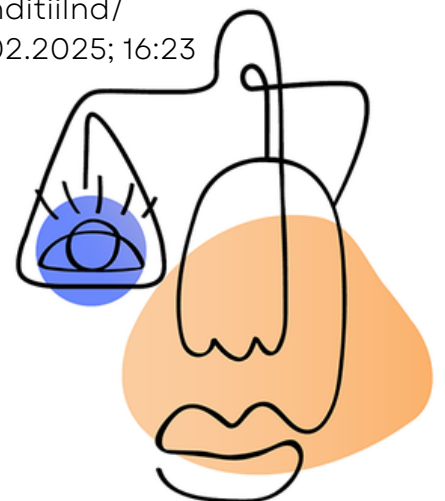
Ce este Lege-n-dar?

Lege-n-Dar. Gândește legal! este o aplicație informatică educativă, distribuită gratuit, care se adresează în special copiilor și tinerilor, accesibilă prin intermediul telefonului mobil cu conexiune la Internet. Aplicația „Lege-n-Dar. Gândește legal!” vă învață cum să aveți legea de partea voastră în fiecare zi. Veți afla aspecte legale și juridice concrete, vă veți putea verifica cunoștințele despre aceste domenii și veți fi informați zilnic cu privire la noutățile legislative. Mai mult, o echipă de juriști este gata să răspundă la întrebări al căror răspuns nu îl găsiți în aplicație.

Aplicația se poate descărca gratuit din Apple Store sau Magazin Play.

sursa:

<https://vedemjust.ro/termenisi-conditiilnd/>
19.02.2025; 16:23

DREPTURI, LIBERTĂȚI, OBLIGAȚII

CĂLĂTORIE ÎN TIMP...

1 iunie 2021

MISTER LAW ȘI POVEȘTEA LUI:

Interesul nostru pentru educația juridică datează încă din 2021, când Cristina Tufeanu a participat la concursul pentru realizarea mascotei **Lege-n-dar**, organizat de Asociația Vedem Just și l-a câștigat, beneficiind de o tabără de educație juridică la mare. Să ne amintim puțin...

Oamenii au început să devină nepăsători când vine vorba de respectarea legilor și cel mai mult când vine vorba despre moralitate. Multe cazuri de violență apar în fiecare zi pe internet, iar când se întâmplă cei mai mulți oameni aleg să ignore sau chiar să filmeze în loc să ajute, de aceste

FELICITĂRI!
MASCOTA LEGE-N-DAR ESTE

MISTER LAW

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom,
Romania and Moldova

VeDem Just
Asociația Voii pentru Democratie și Justiție

că va deveni apărător al drepturilor, libertății. Nu era ușor să devină un apărător, dar a petrecut mult timp ajutând oamenii făcându-i să înțeleagă ce înseamnă cu adevărat legile. A decis să poarte o mască pentru a dovedi că nu este important aspectul și că dreptatea va câștiga mereu. Oamenii l-au numit un erou.

Am ales Mister Law pentru că este cea mai potrivită, aceasta reprezintă libertate, dreptate, egalitate, onestitate fiind calități potrivite pentru o aplicație care în ziua de astăzi învață mulți adulți și copii despre dreptate, legi și toate cazurile ce se întâmplă în prezent.

sursa: <https://www.facebook.com/vedemjust.ro>

EXPERIENȚE CULTURALE 360 DE GRADE

PARTEA 1 - CINEMA

Despre proiect

Anul acesta, cu sprijinul financiar al **Fundației Nouă ne pasă**, în cadrul clubului de lectură al Școlii Gimnaziale, sat Mologești, **Bookcast**, elevii de la gimnaziu, vor avea parte de experiențe culturale sub toate formele: cinematografie, teatru, arte, muzeologie, muzică clasică, etc. Scopul proiectului este de a promova și stimula interesul elevilor din mediul rural pentru cultură. Ne-am dorit ca, prin intermediul participării la astfel de evenimente, și elevii din școala noastră să beneficieze de astfel de oportunități de educație nonformală, prin care să își dezvolte gândirea critică, stima de sine și capacitatea de a valoriza experiențele astfel dobândite în formarea lor.

M.D.

La cinema a fost foarte distractiv și interesant. Am văzut filmul *Gladiatorul II* și am avut ocazia de a merge la sala MX4D, iar masa a fost plătită de fundație. Mie mi s-a părut foarte frumos, în primul rând pentru că am făcut multe activități interesante, dar și pentru că, pur și simplu, am putut crea relații mai bune cu colegii și profesorii. În sala MX4D a fost foarte distractiv deoarece scaunele se mișcau și, în momentele de maximă intensitate sau când navigau, erai stropit cu apă și cu toții am fost foarte mulțumiți de asta. Scaunele se mișcau sus, jos, la stânga și la dreapta, și multe alte senzații, cum ar fi o cădere de la înălțime sau mișcarea unei bărci. Bucuria s-a văzut pe fețele noastre deoarece a fost tare distractiv. *Gladiatorul II* este un film american de acțiune și mister, foarte interesant, căruia cu toții i-am dat nota 10+ deoarece a fost un film cu multe lecții de viață și valori. Mulțumim **Fundației Nouă ne pasă**, pentru tot. 😊

Pîrvu Marina Bianca

DESPRE PERFORMANȚĂ ȘI DETERMINARE

SPORT

David Popovici

David Popovici, primul campion olimpic al natatiei masculine din România.

David Popovici s-a născut în București, la 15 septembrie 2004. A început înotul la vârsta de patru ani, la bazinul „Lia Manoliu”, la recomandarea unui medic ortoped pentru corectarea scoliozei aflată în stadiu incipient. La vârsta de 9 ani a început să se antreneze la Aqua Team București, cu Adrian Rădulescu, fost înotător, doctor în performanță athletică, specializat în înot. În 2022, David Popovici a avut un an fantastic, cu 13 medalii cucerite la cele patru mari competiții la care a participat. Dintre acestea, 11 au fost de aur.

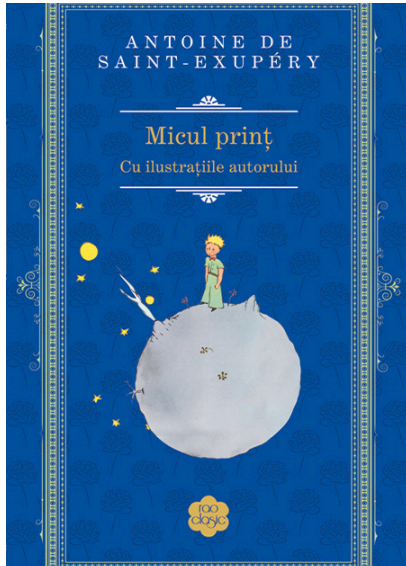
Elevul antrenorului Adrian Rădulescu a uimit lumea natației cu „dubla de aur” realizată în probele de 100 și 200m liber la mondialul de seniori, Europeanul de juniori, Europeanul de seniori și Mondialul de juniori. Anul trecut, el nu a reușit să-și apere titlurile mondiale la 100 metri liber și 200 metri liber, dar și-a asigurat calificarea pentru jocurile de la Paris. În 2024, el a câștigat titlurile europene la 200 metri liber și 100 metri liber. David este student la Facultatea de psihologie din București, dar și-a întrerup anul de studiu pentru a se pregăti pentru Jocurile Olimpice.

În opinia mea, David Popovici reprezintă o raritate în sportul modern, nu doar prin talentul sau exceptional, ci prin felul în care definește succesul. Într-o lume obsedată de rezultate imediate și de spectacol, el pare să urmeze un parcurs diferit, bazat pe răbdare, disciplină și respect pentru proces. Nu se lasă prins în capcana celebritații, ci își păstrează modestia și concentrarea, ce îl face cu atât mai admirabil.

sursa: <https://hotnews.ro/>
<https://golazo.ro/david-popovici-record-100m-200m-liber-jocurile-olimpice-105899>

Stoican Ștefania

BOOKS, BOOKS, BOOKS RECENZIE DE CARTE

Titlu: **Micul Prinț**

Autor: Antoine de Saint Exupery

Vârsta recomandată: 6-14 ani

Limba: Română

Data Publicari: 2018

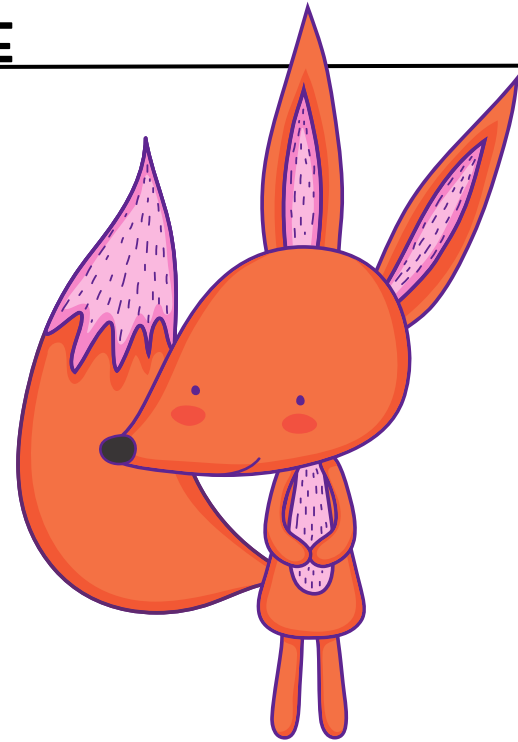
Editura: RAO

Tip coperta: Handcover

Nr pagini: 156

Nr capitole: 27

ISBN:9786060061359

Micul Prinț, de Antoine de Saint Exupery, este o poveste care nu te lasă indiferent, despre aventură, copilărie, inocență și dorința de cunoaștere, dar și despre singurătate. Despre imaginația caracteristică copilăriei, pe care, odată cu vârsta o pierdem. Un aviator căruia i se strică avionul în deșertul Sahara îl întâlnește pe Micul Prinț, care vine de pe o planetă foarte mică, cu plante bune și plante rele, care are o floare, de care este responsabil. Micul Prinț se întâlnește cu diferite personaje, un acar, un geograf bătrân, un șarpe Boa, dar cel mai important...o vulpe. El are o mulțime de întrebări în drumul său de explorare a planetelor.

„-Te rog... domesticește-mă! spuse ea.

- Aș vrea mult, răspuse micul prinț, dar nu am prea mult timp.

Am de găsit prieteni și multe lucruri de cunoscut.

- Nu cunoști decât lucrurile pe care le domesticești, spuse vulpea. Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Ei cumpără de la negustori lucruri făcute de-a gata. Dar cum nu există negustori care să vîndă prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Dacă vrei un prieten, domesticește-mă.

- Ce trebuie făcut? spuse micul prinț.

- Trebuie să fii foarte răbdător, răspuse vulpea. Te vei așeza mai întâi ceva mai departe de mine, cam așa, în iarbă. Te voi privi cu coada ochiului și tu nu vei zice nimic. Vorbirea e izvor de neînțelegeri. Dar în fiecare zi te vei putea așeza ceva mai aproape...”.

Ce m-a impresionat cel mai mult este modul în care cartea vorbește despre faptul că adevărata frumusețe și valoare nu pot fi văzute cu ochii, și simțite cu inima. Acest mesaj rămâne relevant și emoționant, indiferent de vârstă sau context.

Eu recomand această carte copiilor și adulților fiindcă cred că le va aminti despre efemeritatea lucrurilor și despre importanța prieteniei.

sursa:<https://www.odaha.com/antoine-de-saint-exupery/maly-princ/micul-print>

DIVERSTIMENT

Recomandare muzicală

Să nu uiți cât te-am iubit este o melodie scrisă de **Irina Rimes**, prin care aceasta își exprimă sentimentele rămase din fosta relație. Având un text sincer și vulnerabil, Irina redă sentimentele nespuse și regretele care pot apărea atunci când o relație se încheie. Versurile piesei reflectă o iubire ce nu se uită niciodată, chiar și atunci când drumurile celor doi se despart. Cu un instrumental delicat și cu vocea distinctivă a Irinei, piesa poartă ascultătorii într-un val de sentimente contradictorii, pe care le experimentăm atunci când o iubire frumoasă ajunge la final. Irina aduce în prim-plan o temă des întâlnită în muzică, reinterpretând-o cu o sensibilitate deosebită. Recomand această piesă tuturor iubitorilor de muzică

pop; melodia te relaxează, indiferent dacă treci sau nu printr-o despărțire. De asemenea, piesa este pe placul tuturor, fiind foarte populară pe social media.

sursa:<https://soundcloud.com/tennebreck/sa-nu-uiti-cat-te-am-iubit-tennebreck-remix-extended>

<https://images.app.goo.gl/x6Mqoa9L6aANdsi89>

<https://ea.md/video-sa-nu-uiti-cat-te-am-iubit-irina-rimes-ravaseste-dragostea-cu-noul-sau-hit/>

IRINA RIMES
SĂ NU UIȚI CÂT TE-AM IUBIT

Stoican Cristiana

VA URMA...

O nouă parte din interviul cu judecătorul
Cristi Danileț

Interviu Ana Stănescu, președinte PlaYouth

Despre ziar...

Ziarul **Clubului de lectură, Bookcast**, de care mă ocup de mai bine 4 ani, s-a născut din dorința de a lărgi orizonturi, de a descoperi talente și aptitudini ale copiilor, de a explora, așa cum Micul Prinț explorează universul în căutarea răspunsurilor. Ne dorim să descoperim puterea interioară a copilului de a explora lumea neobosit.

Lucrăm de câțiva ani la podcastul clubului și suntem bucuroși să lansăm un nou material al clubului, ziarul **Bookcast Buzz**, care vine să dezvolte competențe și abilități de jurnalist, redactor, editor, proofreading, etc.

Într-o lume în continuă schimbare, credem că școala are menirea de a ajuta copiii să se cunoască pe ei înșiși, să se descopere, să își atingă potențialul și să prindă aripi.

Sunt multe lucruri care pot fi făcute, dar aici, în comunitatea noastră mică, ne bucurăm de experiențe de învățare inedite, gata să fie valorificate în formarea acestor copii și suntem bucuroși să găsim oameni care rezonază cu noi și sunt deschiși să acorde interviuri copiilor, răspunzându-le la toate curiozitățile pe care aceștia le au - nu degeaba am lansat noi ziarul cu Micul Prinț...Ce așteptări avem noi de la acest demers? Sunt lucruri mici, la prima vedere, dar care, cred eu, au un impact major pe termen lung în formarea personalității copiilor implicați: stima de sine crescută, curajul de a explora, de a pune întrebări, de a gândi critic și a nu ceda la primul obstacol întâlnit, de a cerceta, dar și satisfacția pentru rezultatele obținute și încredere că pot

mult mai mult decât și-ar fi imaginat vreodată. Poate fi o joacă, poate fi o oportunitate de testare a aptitudinilor sau a intereselor, poate fi chiar o formă de promovare a muncii depuse și de învățare nonformală.

În încheiere vă adresăm rugămintea de a aprecia munca depusă și a rămâne aproape de proiectele noastre - urmează lucruri interesante, promitem.

M.D.

Realizatori interviu:

Păpălău Loredana

Pîrlac Eugenia Nicoleta

Răducan Ariana Florentina

Redactori:

Pîrvu Marina Bianca

Gaiță Ștefan

Stoican Ștefania

Stoican Cristiana

Coordonator:

Mihaela Irina Dabija